

INSERTIUNI:

se plătesc cu prețuri foarte
redușe.

Manuscrisurile sunt a se adresa
redacției și acelea nu se în-
poiază.

Epistole nefrancate nu se primesc.

ACTIVITĂȚEA

ABONAMENT:

Pe an 6 cor. pe 1/2 an 3 cor.

Pentru plugari—țărani pe an
4 coroane.

Pentru România și străinătate:
Pe an 16 franci.

Un număr costă 12 bani

EDITOR, PROPRIETAR ȘI ȘEF-REDACTOR:

DR. AUREL MUNTEAN

— Apare în fiecare Joi. —

REDACTOR RESPONSABIL:

LAURIAN BERCIAN

Respectul religiunii.

Un adevăr care nu poate fi combătut este că: nu e nimic mai periculos într-o societate sau într'un popor decât o falsă educație religioasă. Nerespectarea datinilor religioase, acelea cari au susținut veacuri întregi pe mult lăudații noștri străbuni în mijlocul pericolelor care au venit peste ei, este una din relele cari bântuie societatea noastră românească. E trist și îngrijitor că această plagă a început a străbate și în masa de jos a poporului, acolo unde se mai păstrează nealterate multe din moravurile și obiceiurile curate românești.

Pe când, în vremuri, străbunii noștri nu aveau alt loc unde se meargă a-și uita necazurile, a-și înălța sufletul mai pe sus de lucrurile pământești și a se ruga pentru căpătarea de noi forțe, de cât biserica, fiii lor de azi, prin contrast, cercetează foarte puțin acest sfânt locaș. De asemenea respectul dat preotului, ca reprezentantul mântuitorului pe pământ, este azi foarte scăzut. Avem în țara noastră, în orașe și sate, multe, mari și frumoase biserici, dar pentru cine sunt făcute? Sunt făcute oare numai pentru puținii bătrâni, cari îngreuați de anii vieții merg în aceste locașuri, pentru a-și expia faptele rele șvârșite în viață sau a-și înălța sufletul la Dumnezeu? De sigur că nu. Ele sânt temple de credință pentru marele, pentru tiner și bătrân. Biserica este leagănul credinței copilărești, este ziditorul educației adolescentului, este odihna și sprijinul bătrânului.

De unde acea desconsiderare a religiunii, când ea este temelie moralității individului, scutul familiei și al

societății, siguranța statului și mărirea unei națiuni?

N'avem oare destule exemple în istoria încercatului nostru popor, că numai conservarea datinilor religioase, l'au susținut în mijlocul valurilor crotopitoare ale vrășmașilor?

N'avem oare și azi exemple, prin cari ni-se arată că cei slabi și neputincioși, numai cu credința în Dumnezeu, înving pe asupritori și că degetul lui Dumnezeu atinge și pe cei lacomi și crotopitori! De câte ori străbunii noștri, cuprinși de fiorii desnădejdi, ne mai având nici o putere de scăpare, își puneau credința în Dumnezeu, făceau o cruce și porneau înainte siguri de biruință!

De câte ori, în bătălii, crucea preotului nu a făcut minuni de încurajare!

Să nu uite, dar, civilizatul de astăzi, că toate acestea numai credința le-a făcut și deci să-și îndrepte pașii spre biserică.

Să nu se negligeze, că poporul cel mai cult nu va fi nici odată un popor mare, dacă nu va fi în același timp și cel mai religios.

Să avem de pildă poporul German, care, deși puternic în toate privințele, este și cel mai religios. Observați numai bisericile catolice Dumineca și veți vedea, că sunt mult mai populate decât cele ortodoxe. Și apoi unde există la noi, când suntem în biserică, aceea evlavie, aceea liniște și contemplare a religiunii cum există la Nemți! toți ascultă cu atenție slujba, se roagă și nu li-e gândul decât la Dumnezeu, pe cât timp la noi, în biserică, se discută toaletele, în biserică se critică gusturile, în biserică se rîde, se vorbește, numai nu se ascultă. Și pentru ce toate acestea?

Pentru-că noi nu avem o serioasă educație religioasă. Oamenii cei mai învățați ai timpurilor vechi și moderne, au fost tot de odată și cei mai religioși. Aceasta ne dovedește, că erau conștienți de importanța ei deși de multe ori, știința lor era în contradicție cu religiunea. În fața religiunii și omul învățat și cel ne învățat trebuie să se plece capul și unul și altul să se supună dogmelor, preceptelor, învățăturilor ei, căci așa e necesar, așa e bine.

Se impune dar, pentru binele nostru, să ne îngrijim de educația religioasă a viitoarelor generațiuni, dacă dorim ca ele să ne fie moștenitoare demne a ne susține țeara și neamul.

Măsura luată de onor. Minister al Cultelor și Instrucțiunii publice de a se duce, de către institutori, copiii, în fie-care Duminecă la biserică, este excelentă. Căci care va fi timpul cel mai potrivit a infiltra omului sentimentul religios, iubirea de biserică, de credință, de cât copilăria, ca etatea cea mai aptă pentru sădirea în om a sentimentelor și dispozițiilor folositoare vieții lui? Prin mergerea la biserică, copilul și întărește convingerea despre cele spuse la școală, că există o ființă supremă, căreia trebuie să ne rugăm pentru binele și fericirea noastră. Mai capătă încă și obiceiul de a frecuenta și când va fi mare acest sfânt locaș. E bine chiar ca a doua zi să se întrebă copiii în clasă asupra celor auzite la biserică, pentru ai silii astfel să fie atenți.

Numai astfel vom putea să sădim din nou acel sentiment religios, care a format odinioară tăria și virtutea noastră națională, și care astăzi, nu numai că s'a răcit, dar a dispărut până și din cele mai retrase cămine.

Cătră biserică dar să ne îndreptăm pașii și bătrâni și tineri, căci ea este mângâietorul celor întristați, alinaătorul celor suferinzi, speranța celor neputincioși și educatorul viitorilor susținători ai scumpei noastre patrii.

N. Topescu,
Institutor-Călărași.

Autonomia bisericei române gr-cat.

La 23 Octomvrie n. s'a ținut la Buda-pesta o conferință a episcopilor rom.-cat. din țeară. A fost vorba în deosebi de autonomia bisericei rom.-cat., dar și de autonomia bisericei române gr.-cat., și astfel conferința e de mare interes pentru Români.

Eată ce scrie „Gaz. Trans.” despre partea aceea a conferinței, care atinge biserica română unită:

„Episcopatul român greco-catolic deja în 1897 înaintase la Majestatea Sa un memorandum, în care cerea, ca provincia bisericească română de Alba-Iulia și Făgăraș să nu fie contopită în organismul autonomiei catolice de rital latin, ci să i-se permită a se întruni prin reprezentanții săi în congres separat, care să pregătească pentru ei un regulament de autonomie proprie și separată de a catolicilor de rital latin.

Acest memorandum, conferința episcopască nu l'a mai putut ignora, precum a fost ignorat mai înainte memorandumul așternut primatului, atât în conferința episcopatului ungar, cât și în congresul catolic. Din contră conferința din 23 Octomvrie a hotărât să tipărească memorandumul așternut Majestații Sale, cât și cel trimis tot în 1897 primatului Ungariei, și să le împartă pe amândouă tuturor episcopilor, ca toți să poată cunoaște deplin cuprinsul lor și să poată discuta chestiunea în deplină cunoștință de cauză, în același timp a însărcinat pe episcopul latin Szmrecsányi din Oradea-Mare și pe episcopul român gr.-cat. de acolo Dr. Demetriu Radu, ca până la proxima conferință să studieze actele și să facă propunere corectă în aceeași conferință.

FOIȘOARA

ALBINA

Albina, casnică cuminte,
La stupul ei, deșteaptă 'n zori,
Iși pregătește mai înainte
Căscioare pentru suc din flori,

Și-apoi aleargă deal și vale
Pe unde are de ales,
Pe unde află largă cale
De vii colorii ce se ntreșes.

E 'pacinică nevoe mare;
Nu are gând răsboitor,
Dar totuși armă de-apărare
Iși ia un ac otrăvitor.

E iubitoare de lumină
Dar mai ales de flori de tei,
De-aceea, unde's tei, deplină
Ajunge-a fi și munca ei.

Ii place apoi adinca pace
Predomnitoare 'n infinit,
Pe care umblă s'o împace
Cu ne'ncetatu-i sbrînăit...

Indată ce zimbește-o rază
Pe zarea cerului senin,
Dă fuga repede să vază
Ce flori deschis-s'au deplin.

Și cât clipește din aripă,
Dintr'o atingere, ușor,
Dintr'o lăsare de o clipă,
Ia duce suc mirositor...

De nu-i ajunge, — c'o privire
Ochind potirul gingaș, mic,
Al altei flori, — dintr'o sorbire
Iși i-a împlinitorul pic.

La stup se 'ntoarce ostenită
Dar n'are odihnă până când
Intr'o căscioară, mulțumită,
Nu-și pune mierea mai curând...

Așa o vară 'ntreagă strânger,
Și numai frunzele când cad,
Când vântu 'n ramuri jalnic plânger,
Când verde-i numai mândrul brad, —

Infrigurată, se ascunde,
În stup cu ceata de surori.
La tainică tăcere, unde,
Visează-o iarnă câmpii cu flori...

N. Rădulescu-Niger.

MOTANUL (MÂRTANUL)

— ISTORIE ADEVĂRATĂ —

(Urmare și fine).

II.

Trecuse de miezul nopții. Stelele licăreau tăcute; luna strălucea plină, mare spre apus.

Pe drumul dinspre marginea satului, unde ședea Gheorghe, veniau cei doi prieteni ai lui, ca să-l ia spre a merge la biserică.

Glasul lor încet răsuna misterios în puterea nopții. Ei mergeau alături vorbind una-alta. Luna îi lumina în față; în urma lor, se întindeau dealungul drumului umbrele lor; făcând pași enormi și mișcându-se după ei.

Pe deasupra lor, pe sus de tot se auziau cocorii trecând.

Se apropiară de casa lui Gheorghe din marginea satului: o casă simplă în stil vechiu' învălțată cu șindilă, cu două camere în față cu balcon eșit înaintea acestor două camere, unde te urcai pe o scară veche de piatră. Nu erau tocmai sus aceste odăi, dar' ca să ajungi la fereastră pe care acum o lumina luna, trebuia sau să te ridici pe ceva sau să bați cu ceva în geam.

Așa chiar făcu unul din cei doi prieteni ai lui, cari se aflau acum drept la fe-

reastră: luă un băț lung și lovii ușor, de citeva-ori, în geam.

— Gheorghe!... Gheorghe!... Te-ai sculat, mă?

Tăcere; nu se auzia decât respirația celor de din afară.

— Gheorghe!... Gheorghe!... Școală mă, că-i tîrziu; o să se facă ziua, curînd curînd...

Earăși liniște adîncă; nu se mișca nimic înăuntru: nu se auzia nici un glas.

— Ei, ce Dumnezeu? așa somn adînc?... să nu se mai deștepte el?... Ia stai, să bat mai tare, cei asta?...

— Gheorghe, mă Gheorghe, școală mă!... Aș, zadarnic, nimic nu suflă: nimic nu se auzia 'năuntru.

— Măi, da ce să fie asta!... O fi plecat singur înainte!... Dar nu se poate!... Ia stai, să mă ridic la geam; par'că nu e transparentul lăsat de tot, aș putea vedea înăuntru.

În adevăr, transparentul nu era lăsat până jos, rămăsese o margine ca de o palmă, pe unde se furișă o bandă lată din lumina palidă a lunii.

Această zare pătrundea în casă misterios, luminînd întunerecul semiobscur al camerei, și par'că nu știu ce spaimă te cuprîndea, privînd înăuntru. Era o cameră cunoscută lor, totuși somnului greu al lui Gheorghe

Croitor de vestminte bărbătești și femeiești.

P. T. Public!

Am onoare a Vă face cunoscut, că mi-am deschis atelierul meu de croitor aici în Orăștie, strada promenazii Nr. 13, (vis-à-vis de hotelul »Panonia«) și pregătesc tot felul de vestminte bărbătești și femeiești dela cea mai simplă până la cea mai elegantă modă germană, francesă și englesă.

Pentru lucrarea cu gust și acomodarea vestmintelor, pregătite de mine, primesc ori și ce răspundere.

O comandă singură e de ajuns pentru de a Vă convinge despre cunoștințele mele speciale și pregătirile ce mi le-am câștigat prin absolvirea academiilor renumite din străinătate.

Primesc transformări, reparaturi etc.

cu deosebită stimă

Eugen Procinkiewicz,
croitor de vestminte bărbătești și femeiești.

1—2

Lemne de zidiri și scânduri.

Subsemnatul aduc la cunoștința on. public, că sunt provăzută din nou cu un bogat deposit de **lemne de zidiri și scânduri**, precum sunt: **grinzi, vanturi, căpriori** și tot felul de material de lemn.

Depositul meu se află în **Orăștie** (Strada Pricazului, casele Dlui V. N. Bidu) și o filială la **Geoagiu**.

Se trage luarea aminte a on. public, că toate lemnele de clădire sunt acurate din marele deposit de lângă Brașov, și anume, brad adus pe osie, ear' nu plutit.

Materialul bun și prețurile moderate sunt deja cunoscute.

Cu toată stima

Ferencz & Weinberger.

7—

„Dacia“ — apă minerală!

Dr. Hankó Vilmos profesor, membrul Academiei maghiare de științe, a caulificat *apa naturală de conținut acid-carbonic a »Isvorului-Dacia«* de apă gustoasă *excelentă și de neprețuită*.

Resultatul analizei și părerea sa o comunicăm în traducere autentică

ANALISA CHEMICĂ

a apei acre »Isvorul-Dacia« din Șoimușul-Murășului lângă Deva.

	in 1000 grame apă
Calcium hydrocarbonat	1.0542 « «
Magnesium «	0.3497 « «
Calcium sulfat	0.2316 « «
Natrium hydrocarbonat	0.1705 « «
Fer «	0.0390 « «
Kalium chlorid	0.0520 « «
Mangan hydrocarbonat	0.0145 « «
Kalium «	0.0094 « «
Lithium «	0.0019 « «
Silicium dioxid	0.0096 « «
Suma substanțelor solide	1.9333 grame apă
Acid carbonic liber	2.3953 « «
Volumul acidului carbonic liber	1214.6 c. c.

Precum dovedește analiza »Isvorul-Dacia« din Șoimușul-Murășan (apă acra de Pauliș) e a se număra în grupa acelor ape acre pămâtoase, cari conțin fer. După caracterul seu chemic, format din cantitatea și proporția părților sale constitutive, isvorul acesta face parte din *grupa apelor mai renumite*. Are un prea plăcut gust și fiindcă conține deosebit mult acid carbonic — în privința căruia »Isvorul-Dacia« ocupă un loc între apele acre mai de frunte — prin limpezirea sa e o excelentă apă de beut. Pentru locuitorii părților lipsite de darul unei ape sănătoase: *apa »Isvorului-Dacia«* e de neprețuit. Din compoziția potrivită a apei se poate deduce, că și pentru praxa medicală »Isvorul-Dacia« va fi un factor important.

Conform actului alăturat, apa trimisă spre analizare s'a scos și sigilat în fața antistiei comunale.

Budapesta, la 3 Martie 1903.

Dr. Hankó Vilmos m. p.,

profesor de chimie la școala reală superioară de stat a cercului II-lea din Budapesta, membru al academiei maghiare de științe.

(L. S.)

Am îngrijit, ca aceasta apă distinsă și recoroitoare, care beută curată și cu vin ori cu sirup este tot asemenea de excelentă, să fie pusă la dispoziția on. public.

Comandele se fac la biroul „Dacia“ întreprindere de apă minerală“ în Deva, unde se află totodată și depositul.

Expediția se efeptuește în lăzi închise de câte:

- a.) 25 sticle à 1 Ltr. predat gara Deva cu prețul de Cor. 1.85
- b.) 50 « « 1 « « « « « « « « « 3.40
- c.) 25 « « 1/2 « « « « « « « « « 1.60
- d.) 50 « « 1/2 « « « « « « « « « 2.90

Transportul pe linia ferată privește pe cumpărător.

Pentru ladă și sticle ne retrimise se socotește:

- a.) pentru o ladă Cor. 2.—
- b.) « 1 sticlă de 1/1 ltr. « .16
- c.) « 1 « « 1/2 « « « .14

Isvorul mineral este proprietatea institutului de credit și economii »Dacia« societate pe acții în Orăștie—Szászváros.

Direcțiunea.

Avis!

Se aduce la cunoștința onoratului public din Orăștie și jur, că

Apa minerală „Dacia“

de acum înainte au luat-o în întreprindere pentru vânzare dl Gustav Zobel, comerciant în Orăștie.

Atât pentru privați cât și pentru hotelari apa se vinde:

- O sticlă de 1 litr. cu 12 bani.
- O sticlă de 1/2 litr. cu 9 bani.

5—6

Hotelierii sunt îndreptățiți a o vinde: sticla de 1 litr. cu 24 bani și de jumătate litr. cu 18 bani.

„Minerva“

Institut Tipografic

Orăștie.

☆ Circulare ☆
& pre-curenturi

Note, Bilete de vizită
după plac și cerere
Registre și imprimare
Anunțuri, Compturi și Adrese.
Bilanțuri etc. etc.

Se recomandă a
executa
următoarele :

Opuri, Broșuri și
Placate
Bilete de logodnă și
cununie
Carte și epistole

Acastă tipografie e
provăzută cu cele mai
bune mijloace tehnice
și fiind bine asortată
cu tot felul de caractere
de litere din cele
mai moderne, e pusă
în pozițiune de a pute
executa ori-ce coman-
de prompt și cu cea
mai mare acurateț!

